

בס"ד. שיחת יום ה' פ' קרח, ב' דר"ח תמוז ה'תנש"א.

— לתלמידות המסיימות ולמדריכות דמחנות קיץ תחינה —

בלתי מוגה

א. לכל לראש — פותחין בשלום, כמנהג ישראל שאפילו בפגישה של שני יהודים בלבד, פותח הראשון באמירת "שלום עליכם" וחבירו משיב לו "עליכם שלום"¹, ועאכו"כ — ובמדה מרובה יותר (כמובן) — בפגישת רבים מישראל.

ונוסף על החילוק בנוגע להאנשים הנפגשים (שנים או רבים), יש חילוק גם בנוגע להמקום והזמן של הפגישה — שיש חילוק גדול בין פגישה שמתקיימת במקום סתמי לפגישה שמתקיימת במקום שקשור עם עניני יהדות וקדושה, כמו, בית-הכנסת ובית-המדרש ובית מעשים טובים (בית שתכלית וכוונת הקמתו היא בשביל עניני תומ"צ), וכמו כן יש חילוק בין פגישה שמתקיימת בזמן מיוחד שקשור עם עניני קדושה לפגישה שמתקיימת בסתם יום-חול, יום שקשור עם עניני חולין, וצריכים לגלות בו את השייכות לקדושה, כמאמר המשנה²: "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו".

ועד"ז בנוגע לתוכנה של הפגישה, ובנדודי, פגישה עם תלמידות שלומדות בבית-הספר אופן החינוך וההדרכה לילדי ישראל, ומתכוונות לעסוק בתקופת הקיץ בחינוך והדרכת ילדי ישראל הנמצאים במחנות-קיץ [שתקופה ממושכת של כמה שבועות נמצאים הם תחת השפעתם הבלעדית במשך כל שעות היום והלילה], אשר, מיסודות החינוך הוא לראות ולהכיר בכל דבר שבעולם [ולכל לראש בהדברים שפוגשים בחיי היום-יום, החל מאכילה ושתי' ושאר הענינים שבמשך היום עד ששוככים לישון] ש"לא בראו הקב"ה אלא לכבודו".

ונקודת הענין — שגם דבר שבראו הקב"ה ב"עולם" מלשון העלם³, היינו, שהאלקות שבו (בריאיתו ע"י הקב"ה) הוא בהעלם [לא כמזוזה, למשל, ששמו של הקב"ה כתוב בה בגלוי גם בצדה החיצוני (ומזה מובן — במכ"ש וק"ו — מה שנמצא בתוך המזוזה), ועד"ז בתפילין, שגם כאשר מסתכלים עליהם מבחוץ רואים בגלוי את השי"ן (ר"ת שמו של הקב"ה), ובפרט כאשר התפילין מונחות על הראש באופן גלוי ובולט לעין ("עס וואַרפֿט זיך אין די

(1) ראה לקו"ש חכ"ה ס"ע 165 ואילך. וש"נ.

(2) אבות ספ"ו.

(3) לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.

אויגן"] — הנה כאשר מסתכלים עליו, גם ללא חיפוש גדול, רואים מיד שדבר זה קשור עם הקב"ה, ויתירה מזה, שקשור עם כבודו של הקב"ה, וטעם הדבר — כיון שדבר זה נברא ע"י הקב"ה, כמודגש בלשון המשנה "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו", היינו, שבריאת הדבר ע"י הקב"ה כשלעצמה מהוה הוכחה שבריאתו היא לכבודו של הקב"ה.

[המשך ופרטי ביאור הענין — ראה קונטרס משיחות בדר"ח תמוז וש"פ קרח ג' תמוז ס"ד].

ב. ויש לקשר זה עם לימוד והוראה מפרשת השבוע — כרגיל בכל ענין, ובפרט כשנמצאים בתוך ארבעים יום דמתן-תורה אזי מודגש יותר הלימוד וההוראה מהפרשיות שלומדים בזמן זה — הפרשה שקראו בשבת שלפנ"ו, או הפרשה שקורין בשבת הבאה (לאחרי יום המחרת), ובפרט חלק הפרשה השייך במיוחד ליום זה (שהרי פרשת השבוע נחלקת לשבעה חלקים כנגד שבעת ימי השבוע).

ובנדוד — לימוד והוראה משיעור חומש היומי, מחמישי עד ששי בפרשת קרח, שתוכנו הוא הסיפור ד"מטה אהרן":

הקב"ה צוה למשה ליקח מבנ"י "מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם לבית אבותם שנים עשר מטות"⁴,

— "מטה" דוקא, שמורה על הנהגת השבט, כדרך השרים והמלכים שבשבתם על כסא המלכות אוחזים בידם מטה, להורות שבידם נמצאת השליטה והממשלה להנהיג את כל אלה הנמצאים סביבם, ועל ידם גם את כל בני המדינה —

ולהניח את המטות "באוהל מועד לפני העדות"⁵, וכך עשה, "ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבותם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם"⁶, "וינח משה את המטות לפני ה' באוהל העדות"⁷, "ויהי ממחרת .. והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים"⁸.

ג. והענין בזה:

טבע העולם הוא שטיב הצמיחה הוא במקום גלוי דוקא, ולדוגמא בצמיחת אילן, שגודל וחוזק ויופי ומהירות הצמיחה תלוי בכך שהאילן נמצא במקום

(7) שם, כב.

(8) שם, כג.

(4) יז, יז.

(5) שם, יט.

(6) שם, כא.

פתוח וגלוי לקרני השמש, שיש בהם התכונה שמועילה לגידול וצמיחת האילן באופן היותר משובח.

ודוגמתו בנוגע לצמיחה נסית מצד מעלת השכינה שבמקום המשכן – שמטה שנמצא במקום פתוח וגלוי יש לו סיכוי גדול יותר לצמות ולפרוח.

ולכן הניח משה את מטה אהרן "בתוך מטותם", "שלא יאמרו מפני שהניחו בצד שכינה פרח"⁹, היינו, ששאר המטות הונחו במקום פתוח וגלוי להשפעה שמסביבם, ואילו מטה אהרן הונח בתוך המטות, מוסתר ביניהם, במקום שאינו פתוח וגלוי להשפעה מסביבו (ועאכ"כ לא במקום פתוח וגלוי לאור השמש או אור הלבנה, שיש בו תועלת לצמיחה טבעית).

וכאן אירע דבר פלא:

שאר המטות שהונחו במשכן במקום פתוח וגלוי, נשארו למחרת באותו מצב שהיו בעת הנחתם, בהתאם להנהגת טבע העולם שבמשך זמן קצר, בן לילה, לא יכול להיות שינוי גדול שיתוסף חלק חדש בהאילן, ואפילו לא חלק קטן הנראה לעין;

ואילו מטה אהרן שהונח "בתוך מטותם", במקום שאינו פתוח וגלוי – לא זו בלבד שבן לילה נעשה בו שינוי הנראה לעין, אלא יתירה מזה, שהשינוי שנעשה בו הי' פלא הכי גדול – "ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים" – שכל שלבי הצמיחה והגידול, יציאת הפרח, חנטת הפרי ועד לגמר גידולו, שבדרך הטבע נעשים בזמן ממושך, לכל הפחות כ"א יום [שזהו משך זמן צמיחת "שקדים"¹⁰, "הפרי הממהר להפריח מכל הפירות"¹¹, ובשאר הפירות נמשך הזמן כמ"פ ככה] – נעשה כל זה בן לילה!

ד. ועוד נקודה בזה:

כיון שהשינוי ד"מטה אהרן" הי' באופן נסי, נס גלוי – הי' צ"ל השינוי באופן שבן לילה ישנתה ה"מטה" הרגיל ל"מטה" שיש בו "שקדים", ולמה הוצרך להיות השינוי באופן שיהיו בו כל שלבי הצמיחה שבדרך הטבע, יציאת הפרח, חנטת הפרי כשהפרח נופל, ועד להשלב שבו ניכר הפרי?

והביאור בזה¹² – שגם כשיש צורך בענין חד-פעמי של נס, מוטב שלא יהי' באופן של נס גמור שאין לו שייכות כלל לדרך הרגיל שבהנהגת העולם, אלא באופן שיש לו גם שייכות להנהגת הטבע, כבנדוד^ד, שבהנס דצמיחת השקדים בן לילה היו כל שלבי הצמיחה שבדרך הטבע.

(11) פרש"י שם, כג.

(12) לשלימות הענין – ראה בהקונטרס הנסמן

(9) פרש"י שם, כא.

(10) קה"ר פ"ב, ז.

ה. סיפור זה בתורה, מלשון הוראה¹³, מהוה לימוד והוראה בעבודת האדם לקונו:

כאשר יהודי יוצא לעבודתו בעולם לגלות בכל דבר ש"לא בראו (הקב"ה) אלא לכבודו" – צריכה להיות הפעולה בזה בזריזות הכי גדולה (בדוגמת צמיחת השקדים בן לילה).

וביחד עם הזריזות הכי גדולה בהפעולה דגילוי כבודו של הקב"ה בעולם – ה"ז באופן שענין זה חודר בכל פרטי הענינים דהנהגת הטבע בחיי היום-יום.

ולדוגמא אצל יהודי שהתעסקותו בעולם היא בפירות השדה, החל מפעולת הזריעה והנטיעה, שלאח"ד נעשית התחלת הצמיחה באופן של פרח, ואח"כ חנטת הפרי, ועד להכרת הפרי וגמר בישולו (כלשון הכתוב "ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים") – שבכל השלבים [לא רק בגמר ושלמות הענין, צמיחת הפירות, אלא גם בהשלבים הקודמים שלכאורה אינם אלא טפלים לגמר ושלמות צמיחת הפרי] ניכרת המטרה והתכלית דגילוי כבודו של הקב"ה.

ו. ובפרטיות יותר – בנוגע לתלמידות שיוצאות להתעסק בחינוך והדרכת ילדי ישראל במחנות-קיץ:

גם כשנראה שעומד לפנין קיץ ארוך שבו יכולות למלא את תפקידן ושליחותן בחינוך והדרכת ילדי ישראל, החל מהחינוך לידע ולהכיר ש"כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו" – יש לזכור את העיקר הכי גדול של זריזות, להזדרז ולמהר שלא לאבד אפילו רגע אחד, ועאכו"כ יום אחד, אלא לנצל את כל הזמן מתוך זריזות, בדוגמת הזריזות דצמיחת השקדים ב"מטה אהרן".

וביחד עם הזריזות בפעולת החינוך וההדרכה – יש להשתדל לעבור את כל השלבים והמצבים כפי שהם בדרך הטבע.

ז. וממשיך בכתוב – בשיעור חומש דמחר – "השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות"¹⁴, "לזכרון"¹⁵:

התוכן דצמיחת ופריחת "מטה אהרן" קיים "למשמרת לאות", לזכרון, לכל בני",

– כל אחד ואחת מישראל, מגדול ועד קטן [וביתר שאת וביתר עוז

לעיל (פוס"א) ס"ג ואילך. וש"נ.
 13) ראה רד"ק לתהלים יט, ה. זח"ג נג, ב.
 14) יז, כה.
 15) פרש"י עה"פ.
 ועוד.

בנוגע למחנכים ומחנכות מדריכים ומדריכות], כל ימי חייהם, במשך כל הדורות, בכל הזמנים ובכל המצבים, כולל גם בזמן הגלות, ולאחרי קרוב לאלפיים שנות גלות –

שנוסף על הידיעה שיש לו שליחות לחנך את העולם כולו שימלא את שליחותו, אשר, השליחות של כל דבר שבעולם היא למלא תכלית בריאתו ש"לא בראו (הקב"ה) אלא לכבודו" – עומד לנגד עיניו הזכרון ("למשמרת לאות") ד"מטה אהרן" (לא רק זכרון בעלמא, אלא זכרון) שפועל פעולתו בהנהגה היום-יומית לעשות כל מה שביכלתו במילוי השליחות מתוך זריזות גדולה, ובאופן שכל רגע וכל ענין ינוצל למילוי השליחות.

ה. ויש לקשר זה עם הפרשה שקראו בשבת שלפנ"ז – פרשת שלח:

בפרשת שלח מסופר אודות השליחות ד"איש אחד איש אחד למטה אבותיו .. כל נשיא בהם" 16 – בתור בא"כ של כל השבט, כל אחד ואחת, מגדול ועד קטן – "לתור את ארץ כנען" 17, "וראיתם את הארץ מה היא .. ולקחתם מפרי הארץ" 18, ועוד ועיקר, "לדעת הדרכים ומבוא הערים .. מאיזה צד יהי" נוח לכבוש את הארץ" 19 – לכבוש את "ארץ כנען" (כפי שהיתה פעם) ולעשות ממנה (לתמיד) "ארץ ישראל": לא רק ארץ עבור יהודים, אלא גם ארץ של יהודים, עי"ז שנעשית ארץ של יהדות, תורה ומצוות – שזהו תוכן השליחות דבנ"י בנוגע לכללות העולם, לגלות בכל דבר שבעולם ש"לא בראו (הקב"ה) אלא לכבודו".

כלומר: נוסף על השליחות של כללות העולם שעל ידו יתגלה כבודו של הקב"ה ("כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו"), הרי, השליח העיקרי בעולם הוא עם ישראל – עם היותו "המעט מכל העמים" 20, ומסביבו ישנם שבעים אומות, שביניהם יש גם חכמים ונבונים [אפילו אלה שעדיין לא למדו תורה, ועאכו"כ אלה שלמדו תורה (כאופן המותר, במצוות דידהו 21)] – כי, על בני"י נאמר 22 "בנים אתם לה' אלקיכם", ורואים במוחש בטבע בני-אדם (אפילו אינם-יהודים) שכשצריך לפעול דבר שנוגע לו במיוחד ונוגע לכבודו, ולא רק לפי שעה אלא לימים רבים ועד לכל משך ימי חייו, אינו סומך על סתם אדם, אלא בוחר שליח הכי נאמן – בנו או בתו, ומוסר להם שליחות חשובה זו, ודוגמתו בהשליחות שנוגעת לכבודו של הקב"ה, שמוסר אותה לבניו, כל אחד ואחת מבני"י 23.

(20) ואתחנן ז, ז.

(21) סנהדרין נט, א.

(22) פ' ראה יד, א.

(23) ראה גם אור"ת להה"מ יח, סע"א ואילך.

(16) יג, ב.

(17) שם, יז.

(18) שם יח-כ.

(19) רמב"ן ר"פ שלח.

וכיון שמדובר אודות שליחות שניתנת ל"בנים", דבר ברור הוא שמיד כששומעים השליחות, לא זו בלבד שמקיימים השליחות, אלא שקיום השליחות הוא באופן הכי טוב [בדוגמת "שקדים טובים", פרי טוב — הקשור עם טוב האמיתי, "אין טוב אלא תורה"²⁴ — שמברכים עליו לפניו וגם לאחריו (באכילה שיש בה שיעור), ועי"ז ניתוסף בכבודו של הקב"ה²⁵], בשמחה וטוב לבב, ומתוך זריזות.

ועוד והוא העיקר — שהחלטה הטובה למלא שליחות זו בזריזות, מזרזת וממהרת את הכיבוש והכניסה לארץ ישראל בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ט. ויה"ר שיהי' זה תיכף ומיד ממש — שבהמשך לפגישתנו עתה, יתאספו ויתקבצו כל בני, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו"²⁶, מארבע כנפות הארץ, ויבואו "עם ענני שמיא"²⁷ לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש ולקדש הקדשים, ותיכף ומיד ממש.

ובפרט ע"י השליחות לכל אחת מכן ליתן לצדקה — "גדולה צדקה שמקרכת את הגאולה"²⁸, גאולה סתם, ועאכו"כ גאולה האמיתית והשלימה — יהי' זה תיכף ומיד, ובאופן דממש.

ובפשטות — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שינהיג את כאו"א מאתנו, וכולנו יחדיו, נשמות בגופים, ונשיא דורנו בראשו, כ"ק מו"ח אדמו"ר (ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"²⁹) — לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי, "מקדש אדני כוננו ידיך"³⁰, ועד לקודש הקדשים, ותיכף ומיד ממש, והוא העיקר.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) שיהי' לכן קיץ בריא ושמח, ועוד ועיקר, שכל רגע במשך הקיץ ינוצל לזרו יותר את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(28) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.

(29) ישעי' כו, יט.

(30) בשלה טו, יז.

(24) אבות פ"ו מ"ג.

(25) ראה קונטרס הנ"ל ס"ד.

(26) בא יו"ד, ט.

(27) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.